

Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian]. \

14. Tsyvilnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. (2004, March 18). [Civil Procedure Code of Ukraine]. *Kodeks № 1618-IV*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Стаття надійшла до редакції: 20.05.2023

УДК 342.55

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-14-123-127

Титикало Роман Сергійович

асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я

Інституту післядипломної освіти НМУ імені О.О. Богомольця,

кандидат юридичних наук, адвокат

e-mail: r.titikalo@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6406-8800>

«ВЛАСНІ» ТА «ДЕЛЕГОВАНІ» ПОВНОВАЖЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В даній статті здійснено дослідження «власних» та «делегованих» повноважень місцевого самоврядування.

Визначено, що місцеві органи публічної адміністрації мають право делегувати один одному повноваження в межах визначених законами України їх компетенції. Разом з тим, інших суб'єктів, яким місцеві органи публічного адміністрування можуть делегувати повноваження не визначено. Саме тому, слід вести мову про те, що повноваження не можуть делегуватися, якщо відсутня норма права, яка встановлює дане право.

При делегуванні повноважень органами публічної адміністрації повинні бути враховані наступні особливості:

1) суб'єкт повинен мати право здійснювати делегування повноважень; 2) як наслідок є розширення/звуження делегованих повноважень, тобто змінюється обсяг повноважень; 3) делегування є строковим, тобто має термін та може відізватися тим суб'єктом, який делегує; 4) місцеві органи виконавчої влади уповноважені делегувати повноваження районним і обласним радам, тоді як органи місцевого самоврядування мають право делегувати повноваження і місцевим органам виконавчої влади, і органам системи місцевого самоврядування; 5) обов'язковість фінансування делегованих повноважень, а також добровільний характер делегованих повноважень; 6) повноваження можуть бути делеговані у різних сферах (галузях) публічного адміністрування; 7) можлива передача органам місцевого самоврядування відповідних об'єктів державної власності.

Констатовано, що при визначенні та реалізації власних та делегованих повноважень місцевих органів публічної адміністрації: 1. право делегування повноважень повинно бути визначено в нормі права; 2. на законодавчому рівні повинен бути чітко визначений виключний перелік повноважень, які мають право делегувати місцеві органи виконавчої влади міським та обласним радам; 3. делегування кожним місцевим органом публічної адміністрації повноважень повинно бути юридично закріплено в рішенням ради та адміністрації; 4. доцільним є встановлення часових термінів виконання делегованих повноважень та права відміни делегування; 5. делеговані та власні повноваження районних та обласних рад і місцевих органів виконавчої влади не повинні дублюватися чи пересікатися один з одним; 6. повноваження відповідних місцевих органів публічної адміністрації формуються виходячи з функцій та завдань, які вони виконують: освіта, інфраструктура, економічна активність і структура економіки, культура, рекреація, туризм, якість життя, взаємодія з виконавчими органами громади.

Ключові слова: публічна влада, механізм держави, місцеве самоврядування, публічно-правова сфера, публічне адміністрування, повноваження, компетенція, публічна влада, делегування повноважень, власні повноваження.

Tytykalo R. "OWN" AND "DELEGATED" POWERS OF LOCAL GOVERNMENT

This article examines the "own" and "delegated" powers of local self-government.

It was determined that local bodies of public administration have the right to delegate authority to each other within the limits of their competence defined by the laws of Ukraine. At the same time, other entities to which local public administration bodies can delegate authority have not been defined. That is why it should be said that powers cannot be delegated if there is no legal norm that establishes this right.

When delegating powers by public administration bodies, the following features must be taken into account: 1) the subject must have the right to delegate powers; 2) as a result, there is an expansion/narrowing of delegated powers, i.e. the scope of powers changes; 3) the delegation is temporary, i.e. it has a term and can be appealed by the delegating entity; 4) local executive bodies are authorized to delegate powers to district and regional councils, while local self-government bodies have the right to delegate powers to both local executive bodies and bodies of the local self-government system; 5) mandatory financing of delegated powers, as well as the voluntary nature of delegated powers; 6) powers can be delegated in various spheres (branches) of public administration; 7) possible transfer of relevant state-owned objects to local self-government bodies.

It was established that when defining and implementing own and delegated powers of local bodies of public administration: 1. the right to delegate powers must be defined in the legal norm; 2. at the legislative level, the exclusive list of powers that local executive bodies have the right to delegate to city and regional councils should be clearly defined; 3. the delegation of powers by each local body of public administration must be legally enshrined in the decision of the council and the administration; 4. it is expedient to establish time limits for the performance of delegated powers and the right to revoke

delegation; 5. delegated and own powers of district and regional councils and local executive bodies should not be duplicated or overlap with each other; 6. the powers of the relevant local bodies of public administration are formed based on the functions and tasks they perform: education, infrastructure, economic activity and structure of the economy, culture, recreation, tourism, quality of life, interaction with executive bodies of the community.

Key words: public power, state mechanism, local self-government, public-legal sphere, public administration, powers, competence, public power, delegation of powers, own powers.

Постановка проблеми. Органи місцевого самоврядування як носій публічної влади наділений визначеним колом повноважень та компетенції. Дані повноваження мають різну природу – одні обумовлені метою створення даного суб'єкта і є власними, а інші є правонаділяючі від інших органів, тобто делегованими. Виконання власних чи делегованих повноважень створює для органів місцевого самоврядування особливості в їх функціонуванні: 1) різні умови підконтрольності та підзвітності; 2) розширення сфери діяльності та меж дії. Таким чином, наявність видів повноважень органів місцевого самоврядування визначають особливості виконання ними завдань та функцій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематикою ролі та значенням органів місцевого самоврядування в системі органів державної влади займалися: В.Б. Авер'янова, В.Ф. Погорілко, Ю.С.Шемчушенко, М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченко, О.В. Петришина, О.В. Батанов, М.А. Баймуратов, В.А.Григор'єв, І.С. Щебетун, П.А. Трачук, В.С. Костицький.

Метою статті є визначення «власних» та «делегованих» повноважень місцевого самоврядування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Семантичне значення терміну «делеговані повноваження» полягає у передачі повноважень на певний час із збереженням у делегуючого суб'єкта права повернути їх до власного виконання [1, с. 213].

В.Ф. Погорілко надає таке визначення терміну «делегування повноважень» – це тимчасова передача своїх повноважень одними органами державної влади іншим органам державної влади або органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям. Таким чином, В.Ф. Погорілко визначає, що делегуючим органом є лише органи державної влади, а делегованими суб'єктами – інші державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, організації та установи [2; 3, с. 54]. На нашу думку, дане визначення є досить широким, адже, на законодавчому рівні лише в ст.1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» надано визначення поняття «делегованих повноважень» - це повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законом, а також повноваження органів місцевого самоврядування, які передаються відповідним місцевим державним адміністраціям за рішенням районних, обласних рад [4].

С.В. Шевчук, досліджуючи теорію делегування державних повноважень стверджує, що юридична природа делегування повноважень полягає в тому, що: делегуватися можуть тільки окремі повноваження, що складають частину компетенції відповідного органу публічної влади; після делегування повноважень компетенція органу, що їх делегує, не змінюється; компетенція органу, якому делегуються ці повноваження, тимчасово розширюється; акт делегування повинен обов'язково виходити від органу, що делегує повноваження; при делегуванні здійснюється поширення компетенції делегуючого органу за рахунок наділення новими повноваженнями об'єкта делегування повноважень; повноваження, що делегуються, можуть бути в будь-який час відізані делегуючим органом; якщо повноваження делегуються на певний час, то припинення делегування не передбачає видання юридичного акту, в якому ці повноваження відзиваються (компетенція органу, якому делегуються повноваження, звужуються автоматично). Якщо повноваження делегуються на невизначений час, вони можуть бути відізані в будь-який час за рішенням органу, що здійснював делегування повноважень [5, с. 12].

В.Б. Авер'янов поняття компетенція визначає як необхідний засіб як формального опосередкування, так і фактичного здійснення функцій органу виконавчої влади» [6, с. 124]. Г.В. Атаманчук визначає поняття «компетенція» як сукупність функцій та повноважень по управлінню певними об'єктами (процесами), відношеннями, явищами, поведінкою і діяльністю людей є компетенцією [7, с. 547]. Б. М. Лазарев зазначав, що «елементами компетенції органу виступають не самі функції як такі, а покладені на нього загальні право та обов'язок виконувати певні функції» [8, с. 101] можна погодитися, що сам же комплекс тих чи інших повноважень, тобто наявність прав та обов'язків необхідна тільки для реалізації наданих функцій. С.Г. Сergyogina зазначає, що компетенція органу публічної влади окреслюється за допомоги максимально конкретних формулювань, які дозволяють дати цілком однозначну відповідь на питання: що має право і що повинен робити цей орган за кожним із доручених йому напрямків суспільного управління з метою цілеспрямованого впорядкування громадського життя, згідно з його стратегічними цілями і завданнями. Складові елементи компетенції дозволяють максимально чітко визначити правове положення конкретного органу як суб'єкта владних правовідносин. Державно-владним установленням компетенції чітко фіксуються обсяг і зміст діяльності того чи того суб'єкта. Одночасно проводиться розмежування його функцій з функціями інших суб'єктів, що співвідносяться з ним як за «вертикаллю», так і за «горизонталлю», іншими словами, закріплюється певний порядок розподілу всієї сукупності державних функцій [9, с. 45–46].

Таким чином, компетенція є елементом поняття повноважень органів місцевого самоврядування. Головне щоб повноваженнями були наділені органи місцевого самоврядування, а відповідно, зміст компетенції буде визначатися обсягом даних повноважень.

С.В. Шевчук вперше акцентував увагу, що переделегування (субделегування) повноважень не допускається, бо це суперечить цілям і намірам органу, що делегує повноваження. Делегування повноважень делегуючим суб'єктом здійснюється внаслідок того, що у нього немає достатніх засобів для належного (ефективного) здійснення власних повноважень, і, що саме суб'єкт, якому делегуються повноваження має можливість належним чином їх здійснювати [Ошибка! Закладка не определена., с.12]. При цьому делегуючий суб'єкт здійснює контрольні функції стосовно реалізації делегованих повноважень. Також, на суб'єкта, якому делегуються повноваження покладається відповідальність за належне виконання делегованих повноважень. А отже, переделегування повноважень може стати на заваді здійсненню делегованих повноважень відповідно до мети делегування, що встановлювалася делегуючим суб'єктом, стати перепорою в частині здійснення контрольних функцій делегуючого суб'єкту тощо [9, с.59].

Таким чином, як бачимо місцеві органи публічної адміністрації мають право делегувати один одному повноваження в межах визначених законами України їх компетенції. Разом з тим, інших суб'єктів, яким місцеві органи публічного адміністрування можуть делегувати повноваження не визначено. Саме тому, слід вести мову про те, що повноваження не можуть делегуватися, якщо відсутня норма права, яка встановлює дане право.

У Концепції адміністративної реформи в Україні визначено, що делеговані функції, повноваження (права і обов'язки), що їх набуває певний суб'єкт (орган чи посадова особа) шляхом передачі йому для виконання від іншого суб'єкта за власним рішенням останнього або на підставі норми закону. «Делегування» означає, як правило, передачу функцій, повноважень на певний час із збереженням у делегуючого суб'єкта права повернути їх до власного виконання. Водночас делегуючий суб'єкта набуває право контролю за станом і наслідками виконання делегованих функцій, повноважень; він може також фінансувати із власних коштів їх здійснення, передавати у користування необхідні для цього майнові об'єкти [12].

Також визначення поняття «делегованих повноважень» закріплено і в ст.2 Закону України «Про органи самоорганізації населення» як повноваження сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, якими вона додатково наділяє орган самоорганізації населення [10, ст.2].

Слід відзначити, що Законом УРСР «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» було вперше на законодавчому рівні визначено, що органи місцевого самоврядування мають як власні, так і делеговані повноваження. В той же час, окрім власних та делегованих передбачено виконання так званих «додаткових повноважень». Передача у відання органів місцевого самоврядування додаткових повноважень повинна супроводжуватися передачею їм відповідних фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень [11]. Проводження даного постулату отримало місце в Концепції адміністративної реформи, де було акцентовано увагу на необхідності розробки механізму фінансування делегованих законом повноважень виконавчої влади місцевому самоврядуванню шляхом виділення у Державному бюджеті України окремого розділу видатків «Фінансування делегованих повноважень виконавчої влади». Ці кошти надаватимуться територіальним громадам та їх комунальним об'єднанням у формі субсидій [12].

Розміри міжбюджетних трансфертів (освітня субвенція, базова та реверсна дотації) на 2023 рік визначені в Додатку 5 до Державного бюджету України на 2023 рік.

Передбачалося, що виконавчий комітет здійснював також окремі повноваження, делеговані йому державою. Здійснення виконавчим комітетом сільської, селищної, міської Ради делегованих державою повноважень було обов'язковим. Виконавчий комітет ніс відповідальність за їх здійснення перед відповідною місцевою державною адміністрацією. Районна в місті Рада та її виконавчий комітет здійснюють повноваження, делеговані їм міською Радою та її виконавчим комітетом, а також обласною державною адміністрацією в обсязі, необхідному для забезпечення колективних потреб громадян району. Районна в місті Рада та її виконавчий комітет несуть відповідальність перед міською Радою та її виконавчим комітетом за виконання делегованих їм повноважень [11, ст.42, 50].

Дещо пізніше Указом Президента України «Про делегування повноважень державної виконавчої влади головам та очолюваним ними виконавчим комітетам сільських, селищних і міських Рад» передбачено делегувати головам та очолюваним ними виконавчим комітетам сільських, селищних і міських Рад повноваження державної виконавчої влади. Здійснення головами та очолюваними ними виконавчими комітетами сільських, селищних і міських Рад делегованих повноважень державної виконавчої влади згідно з законодавством є обов'язковим, і за їх невиконання або неналежне виконання вони несуть відповідальність перед Президентом України, Кабінетом Міністрів України, а також відповідними головами державних адміністрацій [13].

Окрім того, Концепцією адміністративної реформи визначено, що органи місцевого самоврядування наділені делегованими та самоврядними повноваженнями. Таким чином, органи місцевого самоврядування є суб'єктом, який уповноважений делегувати частину своїх повноважень, так і суб'єктом який виконує делеговані повноваження від місцевих органів виконавчої влади. При чому, якщо мова йде про делегування повноважень місцевими органами виконавчої влади, то суб'єктом якому делегують повноваження є органи місцевого самоврядування, тоді як органи місцевого самоврядування можуть делегувати повноваження як місцевим органам виконавчої влади, так і іншим органам системи місцевого самоврядування.

Таким чином, при делегуванні повноважень органами публічної адміністрації повинні бути враховані наступні особливості:

- 1) суб'єкт повинен мати право здійснювати делегування повноважень;
- 2) як наслідок є розширення/звуження делегованих повноважень, тобто змінюється обсяг повноважень;
- 3) делегування є строковим, тобто має термін та може відізватися тим суб'єктом, який делегує;
- 4) місцеві органи виконавчої влади уповноважені делегувати повноваження районним і обласним радам, тоді як органи місцевого самоврядування мають право делегувати повноваження і місцевим органам виконавчої влади, і органам системи місцевого самоврядування;
- 5) обов'язковість фінансування делегованих повноважень, а також добровільний характер делегованих повноважень;
- 6) повноваження можуть бути делеговані у різних сферах (галузях) публічного адміністрування;
- 7) можлива передача органам місцевого самоврядування відповідних об'єктів державної власності.

Перелік повноважень, які можуть бути делеговані районним і обласним радам відповідним місцевим державним адміністраціям визначені в ст.44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Аналіз даних повноважень, дає підстави стверджувати, що обласні ради можуть делегувати повноваження, що визначені в ч.1 та ч.2 даної статті, в той же час, районні ради можуть делегувати лише ті повноваження, що визначені в ч.1 ст.44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Право місцевих державних адміністрацій здійснювати делеговані районними та обласними радами повноваження визначено в ст.14, 29 та 34 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Наявність такої можливості спричиняє:

- 1) виникнення реординаційних відносин, де районні та обласні ради контролюють діяльність місцевих органів виконавчої влади в частині виконання ними делегованих повноважень;
- 2) в межах здійснення таких повноважень виникає право управляти об'єктами спільної власності територіальних громад. Дане питання вирішується виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради. Водночас зазначимо, що коли органи місцевого самоврядування виконують делеговані їм повноваження місцевих органів виконавчої влади, то вони також мають право управління державним майном. Основні засади передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах або у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, а також об'єктів права комунальної власності у державну власність безоплатно або шляхом обміну урегульовано Законом України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» [14].

На даний час законодавство України встановлює 2 шляхи делегування повноважень в залежності від суб'єкта делегування: повноваження органів виконавчої влади (державні повноваження), надані органам місцевого самоврядування за законом та повноваження органів місцевого самоврядування, які передаються місцевим органам виконавчої влади - місцевим державним адміністраціям за рішенням відповідної ради.

Висновки. Отже, можна констатувати, що при визначенні та реалізації власних та делегованих повноважень місцевих органів публічної адміністрації:

1. право делегування повноважень повинно бути визначено в нормі права;
2. на законодавчому рівні повинен бути чітко визначений виключний перелік повноважень, які мають право делегувати місцеві органи виконавчої влади міським та обласним радам;
3. делегування кожним місцевим органом публічної адміністрації повноважень повинно бути юридично закріплено в рішеннях ради та адміністрації;
4. доцільним є встановлення часових термінів виконання делегованих повноважень та права відміни делегування;
5. делеговані та власні повноваження районних та обласних рад і місцевих органів виконавчої влади не повинні дублюватися чи пересікатися один з одним;
6. повноваження відповідних місцевих органів публічної адміністрації формуються виходячи з функцій та завдань, які вони виконують: освіта, інфраструктура, економічна активність і структура економіки, культура, рекреація, туризм, якість життя, взаємодія з виконавчими органами громади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.
2. Юридична енциклопедія: В 6 т. / редкол.: Ю.С.Шемшученко (голова редкол.) та ін. К.: «Українцикл.», 1998. Т.6.: Т-Я, 2004. 768 с.
3. Муніципальне право України / За ред. В.Ф. Погорілко, О.Ф. Фрицького. К.: Юрінком Інтер, 2001. 350 с.
4. Про місцеве самоврядування: Відомості Верховної Ради України), 1997. № 24. Ст.170.
5. Шевчук С.В. Делегування державних повноважень: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Нац. юрид. акад. Укр. Харків, 1997. 20 с.
6. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. Київ : Факт, 2003. 384 с.
7. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления : курс лекц. Москва : Омега-Л, 2004. 282 с.

8. Лазарев Б.М. Компетенция органов управления: Правовые проблемы оформления и реализации. Москва : Юрид. лит.-ра, 1972. 280 с.
9. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / За ред. С.Г. Серьогіної. Харків : Право, 2005. 256 с.
10. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня 2001 року № 2625-III. Відомості Верховної Ради України, 2001. № 48. Ст. 254.
11. Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування: Закон УРСР 7 грудня 1990 року № 533-XII. Відомості Верховної Ради УРСР, 1991. № 2. Ст. 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12#Text> (втратив чинність)
12. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98#Text>
13. Про делегування повноважень державної виконавчої влади головам та очолюваним ними виконавчим комітетам сільських, селищних і міських Рад: затв. Указом Президента України від 30 грудня 1995 року № 1194/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1194/95#Text> (втратив чинність)
14. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 3 березня 1998 року № 147/98-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1998. № 34. Ст.228.

REFERENCES:

1. Busel, V.t. (ed.). (2003). Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. 1440. [in Ukrainian].
2. Shemshuchenko, Yu.S. (Ed.), та inshi (2004). Yurydychna entsyklopediia. [Legal encyclopedia]. V 6 t. Т.6.: Т-Ya. 768. [in Ukrainian].
3. Pohorilko, V.F., & Frytskyi, O.F. (2001). Munitsypalne pravo Ukrainy. [Municipal law of Ukraine]. 350. [in Ukrainian].
4. Pro mistseve samovriaduvannia. (1997). [On local self-government]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 24. 170. [in Ukrainian].
5. Shevchuk, S.V. (1997). Delehuvannia derzhavnykh povnovazhen. [Delegation of state powers]. *Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.01*. 20. [in Ukrainian].
6. Averianov, V.V. (Ed.). (2003). Derzhavne upravlinnia: problemy administratyvno-pravovoi teorii ta praktyky. [Public administration: problems of administrative and legal theory and practice]. 384. [in Ukrainian].
7. Atamanchuk, G.V. (2004). Teoriya gosudarstvennogo upravleniya. [Theory of public administration]. *kurs lekts*. 282. [in Russian].
8. Lazarev, B.M. (1972). Kompetentsiya organov upravleniya: Pravovyie problemyi oformleniya i realizatsii. [Competence of governing bodies: Legal problems of registration and implementation]. 280. [in Russian].
9. Serohina, S.H. (Ed.). (2005). Derzhavne budivnytstvo i mistseve samovriaduvannia v Ukraini. [State construction and local self-government in Ukraine]. *pidruchnyk dlia studentiv vyshcheykh navchalnykh zakladiv*. 256. [in Ukrainian].
10. Pro orhany samoorganizatsii naseleennia. (2001, July 11). [On bodies of self-organization of the population]. *Zakon Ukrainy № 2625-III. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 48. 254. [in Ukrainian].
11. Pro mistsevi Rady narodnykh deputativ ta mistseve i rehionalne samovriaduvannia. (1990, December 7). [On local Councils of Peoples Deputies and local and regional self-government]. *Zakon URSR № 533-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR*. № 2. 5. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12#Text> (vtratyv chynnist) [in Ukrainian].
12. Pro zakhody shchodo vprovadzhenia Kontseptsii administratyvnoi reformy v Ukraini. (1998, July 22). [On measures to implement the Concept of Administrative Reform in Ukraine]. *Ukaz Prezydenta Ukrainy № 810/98*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98#Text> [in Ukrainian].
13. Pro delehuvannia povnovazhen derzhavnoi vykonavchoi vlady holovam ta ocholiuvanym nymy vykonavchym komitetam silskykh, selyshchnykh i miskyykh Rad. (1995, December 30). [On the delegation of the powers of the state executive power to the heads and executive committees headed by them of village, settlement and city councils]. *Ukaz Prezydenta Ukrainy № 1194/95*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1194/95#Text> (vtratyv chynnist) [in Ukrainian].
14. Pro peredachu obiektiv prava derzhavnoi ta komunalnoi vlasnosti. (1998, March 3). [On the transfer of state and communal property rights]. *Zakon Ukrainy № 147/98-VR. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 34. 228. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 20.05.2023